boni spiritus, talem esse in illa, quam ratio et regula humanae actionum, qui est regula huic formior, et stabilior est, naturae et abstulit, tum etiam, in omnis peccatis, facile inflexibilem, et ut accideret, sibi magno laboriosum actum dispendio. Tandem qui in illa est ratione, in pari congruentibus, et diversis, et quod libera sint ea pari libera debet respicere bonum sub ratione boni, et pari appetentes, et habent totum mutatio et actio, hoc est rem bonam, et tendunt in illam, et bona et facit.

Nunc ita agnitum, quae stabilitas praeter in usum deducendi dat. 17. q. 7. Ubi ut alij arbitrant, libertatem indifferentiae esse facit in illa, et quod 2. in Phys. c. 5. Met. c. 2. et 2. Ethicorum c. 9. ubi similia pari libertatem, et ad utrum libet, qui tamen ad utrum libera, et in illius sit pari magnae indifferentiae libertatem esse, non magis libera, quia voluntas, ut potest magis ratio, et quia ad voluntatem. 2. Ea libertas arbitrium dicitur a Magistro in 2. dist. 24. Faculta voluntatis, et rationis, qui cogit, et in re libertas, in libertate abstinere dicit. 3. Ea ratio dicitur, ubi unicuique non cogit alterum liberum fuerit, et libere cogitat, de eo potestate quia de alio aliquid dicitur. Tandem ea libertas non fuerit liberum in electione aliqua indicanda, nec voluntas libera fuerit in electione faciendae: Hoc 2um, non concedit, quia negat 1m ex 3. dicto. Qui 2. hanc Phys. ea voluntas non potest eligere, nisi id quod deliberatum ab ea concedit esse faciendum, quia ut voluntas libera dicitur, liber est dicit ipsum.

Ad hoc respondeo, Ad 1m quia potest ratio dici aliquid esse libera, et non est; Ad 2. non libera, et dicuntur, nimirum voluntas libera dicitur; Alius liber a radicali, ut Statim dicam, quia et illius sit pari magis ratio, et ea eum habet, ut ratio dicit facit ut et illius sit pari magis libera, quia ut sit magis ratio suffiat, et illius sit 3. et 4. rationem ut, et hoc voluntas, non inuenitur, nisi et participatum; voluntas sed actus facit indifferentiam, non dominio in suos actus, qui quia sita et habitus habet, non actus 2. Ad 2am quia non est libera arbitrium alius faculta in voluntate, et ratio, non ea in re consistat, et ea

voluntas in q. consistit libertas, non agit, sed unum ex oppositis, nec tamen
libera dici in actu 1°, et ipsa sit libera solum voluntas in actu 1°
in libertis, dormientibus etc. qua nihil unum ex oppositis; Nempe
expedita opem est.

Ad 3um probatio est, illum in oppositis aeque dubiis
neutri esse assensurum, nec dissensurum. in nobis. Sicut
non in una quam in altera, libere illis esse liber, ut ad aliam potius
determinat, tunc debet a voluntate in hanc potius quam in illam propen-
sionem. Solum hoc evincit in oppositis aeque dubiis, sed ut in eventu, in
alia magis, alia minus probabilis sit, ut assentiet illis, et dissen-
sentiet, nisi debeat a voluntate. et non ex ipsa illis stetit natura
et non evidens, quod ad se det ex seipso, ut determinet natura. Ad
4um probatio est falsa in maj., quidem ad voluntas intrinsece libera
est, ut tale nuncupetur, ut agat quod illis libere dici potest. Ad sub-
junctam probatio duo falsum in duo. 1um quod voluntas, ut posita alia-
rum omni bona, et indifferenti ad illa aeque, repugnat in hoc experientia,
et S. A. D. Aug. 12 de Civit. c. 6. docens duos homines aeque affectos
animo, et corpore, ita se posse habere, ut ad tentationem aeque, quod tamen cum
ratione, resistat alter, cedat alius. Repugnat deinde non quae volun-
tas pro sua libertate, obtinere facere posset, ut solum omni bona aequalia,
sed in majora. 2um falsum est ut dari libertatem facilem, non ne-
cessitate judicii; Nam in Deo datur libertas, et ad illam ut tot judi-
cium, et illius divinae, ad eius oppositis ipsi sunt evidentes; similiter
etiam de angelis, quod ab ea natura ipsis est evidentia boni requirens liberum
judicium, et tamen non angeli libere operantur, vel falsum est quod libertas
in voluntate possit, similiter posterius in illa libertatem.

3a Sententia. Ille est probatio judicans liberum in actu 1°. Hanc
S. D. Thom. 1.2ae. q. 17. a. 1. Mor. d. 25. Vas. ibi. 1. q. 10. Pag.
q. Met. c. 2. q. 2. s. 3. S. Solvens. aliis. Suar. in Met. d. 19. s. 6. n. 21.
Et sic 2° omnia in illis oppositis sit sufficere in ad illas, et cum aliis
fine, bonitate, et causa conferret, ut est voluntas libera, in suis operibus,
sicut liber est ipsis honorum, ex defectu talis cognitionis, quae illis, et
ut ex pluribus unum eligat voluntati facere offert, dum non bonum
et disconvenit, et in illis et illuminat, radix est libertatis. Haec via
incedit Suar., ut radicalem libertatem dictus destruat. Existimat nimium,

fuere poij ad quæ ordinata, & illum ab se 2º emanare, & libertatem sic 2º lo, mente ita, & Deo hanc, id minimis dici libertatem radicalem, vel cum voluntas liberta sit facultas, nisi optimo illa, & id illius ratione, a qua voluntas omnis emanat, libertas radicalis vocabitur.

Ubicuq; id dicit libertas aliqua, sive indifferentia, id in actibus illis, a quibus actum voluntatis, a qua impulsus nulla dari indifferentia, qui nec radicaliter dici et liberi illis, qui omnes ante illos voluntatis actus illis sit eis necessarij, qui autem indifferentia, & repugnat necessitati. Hæc disputatio dari indifferentia, sive indifferentia statim, in ea positum, & quæ posit, & si possit operari, potestas eius requisita, & hanc solum dari in quibus libera intringere. Hic intuitus inventus, in illis actibus illis, a quibus actus voluntatis, a qua indifferentia aliqua accipiant. De hac indifferentia optime plus agitur, & id dici in illis, sive aliquis libertas stata, & cum ea conjunctum. Illa dicit 2ª indifferentia dari, & dicit dari in actibus, ut quæ dicant libera radicaliter. Et hæc inventus in illis ante omnem actum voluntatis, cum hac indifferentia consistat solum in eo, & illis posit agnoscere dari, sed hæc conveniunt, & abstinentia, & voluntas sit libera operare, id indifferentia ut amet, & ut agnoscat.

Ergo per 2ª sententia dicit, hanc in actibus, & in illis nulla dari indifferentia, adhuc nihil omnino, sortet radicalem libertatem, id ad hanc libertatem radicalem, nihil aliud requiritur, quam ut illis sit 1ª potestas, & ad eis gradiatur, & ita mente in hanc profit 2ª & voluntas fiat libera, & hinc id id in hac mij dicendi, quod referat, & illis sit indifferentia dari, & id, dumno sunt radicalis, quæ fiant libertas, sunt radicalis liber dicit.

Ob. ito. Sola voluntas, & quia fiat libera in actu

Ll. Hæc ito id cond, & ad ostendi, & plenium, & itat Sal. sup, quia 2º ex hac sententia. 1. ad Corint. c. 7, id hij necessitatem, potestatem aut illis sua voluntas; Ubi sancti quomodo indicat D. Paul. voluntatem sive, potestatem dominium in suos actus, in & potestas & sola libertas: Hoc id dicit fuit in Concil. Trid. S. 6. c. 5. & Can. 5. ito. Vide pulchre de hac sententia Antiquitatis illustrissimi Cardinalis Bellarm. dict. in hac questione,

de gratia et libero arbitrio, adjunctis gratiae. Sed non non id ga
ut videmur liberum in actu 2°, in aliquo gratia constituendo
et non in actu, hic, nunc, aut omnino. Ad rationem gratiae sufficit
ex dictis libertas; qui solo suspensus voluntatis, in quibus sit li=
bertas, potestatem cum libertate gratiae, cum dominio humanae
et cum libera hoc ad totum et nulli alteri gratiae convenit, ni
voluntati; et in quibus libertas intrinseca unica est.

Ubi ergo gratia nobiliori, nobilior invenietur operatio; et illa
et nobilior gratia quae voluntas, qui ita invenitur liberum
operari et non voluntati; Nam et certa, cum magis operari indiget ei=
dem. Min. pri, ga solae libertas vel illi nobilitas determinat
et abstractis, quae solae voluntati; si non illa Spiritus aut
gratia inducere in solam, solum possibile, Voluntas vero, non gratia
dare in solum solum possibile, mitti actu inefficaci, et imperfecto,
Haec nam efficaci, et efficaci, solum tunc in solum extrinsecus, in ch=
qua dicit tempori. Sing. videtur bona, ga nobilior operatio est
libertas, quin maior. Pri omnia et falsum, ma. et min, vis fal=
sa et iniqua, ga magis operatur libertas, ut nobiliorem dimittit
operationem maior; Voluntas non. dicit posse nobilior sed ad bona et ratio
mori, seu moralis, Nam amor Dei nihil ni via, quidem sit libertas, mi=
nistrat et indivisibilis, amore enim Dei in patria, ut fit, omnia iste
sit natura, Unde si recte consideremur est id totum, voluntas, et illius, sunt
nobiliora operari Theologi tale habet illa, ut omnia bonum, in solum
abstractis, et illa charior pri solum, effectus, quin voluntas, et servi
in solum, magis consentanea in ma, nec ter dicit fit; et in ord. 4.
in visione Beata, et non in amora Beata, Talem Beatitudinem po=
nit, tangam in nobiliori operatione. Ad id solum et id in id in qui
morali, nobiliora sint opera liberae voluntatis, operibus naturae illa

~~Ga non prius libertas nobilior~~ Ut hic et solum de gra=
absoluta prius aliquid operari libere, ga sit libere, et
Eg. Theologi, effectus Dei. et ~~operari~~ facit, et id id libere et sit di=
ritas operari naturae, et dicunt. d. Legnd. Sedum nihilominus et ne=
gat id tal. Nec. trac. 3. d. 3. s. 2. n. 1 d. Missis aliis rationibus, non
mihi aperte videtur videre, ni posse ulterius, et hoc operatio prima ne=
cessaria; illa ne id, ga libertas, et intrinseca illi gratia, in quibus, et gratia

reperit; At suppo Pharisæi Deum liberum ab extrinseco, non sit
ab intrinseco determinatum ad esse; quo ne omittat eum, dum ei
Deo non sit liberum operari. Non valet nec, quia in eum affectum
inclinabitur, qua necessitas in operari non repugnat ab intrinse-
co, sed et ab extrinseco nequit fieri per aliquem rem. ex decreto
alicujus ex regibus, aut ex consulendo mag. qui sibi liberum
quis habet. Quid mirum non est, quod sua ab intrinseco libera, ab
extrinseco negaretur.

Ex similibus dictis colligitur aperte, in quo nos suppo-
nit libertatem in actu 1°. Dari non dicit esse velle,
in quo invenitur voluntas: Dari in primis initiis, nisi inveni-
ri voluntatem a de fide, ut constat ex ll. allegatis Trid. Et
hac ratione D. Aug. lib. de gratia, et libero arbitrio. Quia sua
ea Dominus, quod in nobis aliquid ergo enim. 2° dari libe-
tas in voluntate angelica, quia vita de fide est, humilis ex
Scripturis quia bonum, angelos et rationales Deum, et peccati
quod sine libertate vitam non est. Quia quia a priori res stat
quia libertas dari nasci illustrata, et angelis haec non ex-
ajicam intelligendi, quo et libera voluntate. Maj. fit, quia sit mor
tuam, in Deo quod manet nihil, et respectu illustrali nisi da-
ti libertas in actu 1° nisi modo considerandi. Dari et in
nec humana quia et infima ima nihil, quo non debuit desuperari
idem nihil modo, quod et angelica.

3° Dari libertas in Deo in actu 1°, nisi modo
considerandi. Ita docent cui concinunt Th. cum
D. Th. 1. d. 9. 19. a. 4. Et de fide Christi vitam, ratio quia fit
dit, libertas fidei. Sed de quod abstrahit ab hac aut illa libera-
te, et effectu simpliciter simpliciter, et ab effectibus minimum in
Deo quod, quo in eo invenitur libertas in actu 1° sit Maj. quia
libertas non includit imperfectionem, et non aliquid involuerit sit
mutabilitas, quod hac de essentia libertatis divinae, quia in eo sortita
est, quod sit dominium actus sui, ad aliquem extra, non habet aliquid
hoc autem totum aliquid reverentia, nec pitea actus Dei lib.
et a voluntate sui prius tempore, aut aeternitate, actum unde,
et solum priorite rationis. 2° libertas et effectus absolutus,

[illegible] omnis [illegible], cum alia [illegible] ut repugnet; quo dari in [illegible] duo [illegible].

Quæstio 2a

De actu libero Deo, et in Deo.

Post libertatem in actu 1o, de libertate in actu 2o, de ea scilicet, de qua agitur; illa in quia libera ad agendum, et non agendum existebat, hæc in actu libera agendi a tali quia; si creata libertas sit constituta. Et si inquiratur, in actu libero dato ad obiectum, sive sui motivi, ut vi notamus decretum, in actu liberum, liberum, et [illegible] quinda et aliqua, et viam facilioribus reddamus, ad hoc [illegible] punctum.

1a quo d, 1o quod, et id actus sui est liber, voluntarius, [illegible] voluntarius, et deliberatus. 2a 1o actus sui est liber, id est specificum, per talis sit id energetum et ex. 3o libertas sit aliquid actus. 4a 1o sit aliquid positum. 5a ut id quod sit ut actus libertas [illegible] et inquiratur. 6a 1o libertas voluntatis exitit, sui semper exercitium actum eliciendo.

1a ergo quo d, 1o id actus sui est liber, spontaneus, [illegible] et voluntarius, et tandem deliberatus. Et 1o actus deliberatus sui secunda ejus alias demonstrat. Et si de aliis. Ut ratio in id actus dicunt, sunt differre vitat, et solum vitat differunt rationes, et [illegible] in hoc, et sub una ratione, sed alia [illegible] diuti. &c. Advertendum d, id regrat, ut aliquis actus sit liber, ut sit deliberatus &c. Actus quo liber, ut talis sit, postulat, ut fiat a voluntate, operante cum pleno usu rationis, ratione, sui causa Deo, et ab stro. Actus voluntatis spontaneus aut voluntarius [illegible] hæc duo nota, nequit ut sit a prio 3o Petitione. c. 1. [illegible] illud cujus principium d in ipso agente cognitum singulas, et ut voluntarius erit actus, quando ipse [illegible] fuerit, et ipse eliciter fecit, proportionate ad suam voluntatem, [illegible] cum stro, et id occupat actus. Imperfecte voluntarius erit actus, id defectum abscindo ex his duabus [illegible]. Tandem d actus deliberatus, ille, et a voluntate fit post [illegible] adversum illum.

Mo. ad quartum sic 2.m sum. in mo de pri. prop. 2.

1. Eundem actum voluntarium esse liberum, et et voluntarium esse, spontaneum, et deliberatum. Primum dicimus eos dicere esse liberum, nihil dicere, ut ejus ratio dumtaxat inde accipiatur, et filius considerari ea ratione, quia in ea duo diversa natura ad istos actus, et demonstrat: et ipsum hoc in actibus esse liberis Dei, vel esset, in actu Patrum liberum Dei, non dicendum.

Sic 2.o, Eundem actum voluntarium spontaneum, et voluntarium

Quando ex simplicibus coactus, quinque dicunt tale aliquo modo, posse fieri non esse liberum, nec deliberatum, et aliquando naturae deliberatum dicit: et eundem libere, et deliberatum esse quat. Quod singulae sic, non potest actus esse a voluntate, et voluntarium, et esse coactum simpliciter, ea ut aliqd coactum simpliciter sit, seu violentum, debet non esse a primo intrinseco, actus vero voluntarii, non potest non nasci, a voluntate intrinseca, potest fieri aliquo modo dici coactum, et nonspontaneum, et voluntarium. Neq. obstat actus naturae coactus a Deo, et tale sibi, ut ut ulla sui virtute, non natura Dei hoc, talem actum effectum facere, et nec hujus sit, quia in actu ille non aliquo, a primo intrinseco, ita involuntarium. Sicut actus voluntarium esse naturae, et non deliberatum, sicut de facto dicit, ejus actus 2.o 2.m ea defectu plenae deliberationis ictus, nec libri, nec deliberati esse valent; Sam dicit, de actibus Hebraeorum, dormientium Dei. pp. Filium Israel; Erit actus naturae, et deliberatus, ut apparet in amore Beatorum a natura et ipsa sibi primum necessitatem ad talem actum, et ipsum deliberationis, et advertentia, in omnio Beatorum, sit perfectio, et sibi attingat, non tamen ad consilium advertentia. Demum actus voluntarium sicut esse liberum, et deliberatum, et ita simul adeuntur, quodcumque actus liberum fuerit ex libertate, et necessitate oppositum, ea tamen fieri non potest, ut in illo non detur plena advertentia.

Sic 3.o actus deliberatus voluntarium simul esse voluntarium, non tamen simul esse liberum. Sic facile hoc ratio, genere actus sit deliberatus satis est, quod procedat a voluntate, ex plena ratione, et procedente advertentia illa, et quinque hoc non potest stare, in actu involuntario, in non voluntario nullus talis sit, in ab ea indirecte procedat, non libri, stare tamen potest in actu naturae, respiciat

quod spectat, quod exercitio aliquido, quod. Quia enim videlicet prae actum deliberati, et naturae quodpotest, tuli intimandus et actus quod voluntas elicit et bonae, nam. n. et actus voluntis, nec potest et nolitis, et id potest praeter in illo efficitur adventia et quod, imo quod ea magis quantum ex specialis intelligat, in bono quod, tale, non rationi aliquid legatum nolitis. Et quam minoris, hoc et prae actum et deliberati. Et carere libertate specificitis, et exercitii, et claere B. amor, gaudium ex voluntate, praeupponendo in illa efficitis dilectionem deliberatam, habitum et visionem Beatae: et nihilo minus ait, nec potest suspendi B. Beatus, ne dum oritur elicit.

Et dum rationem aliquam capit Doctor noster Mot. 1. p. q. 14. a. 13. d. 2. b. quo ho. Et illi qui qui circumiunt. d. de dilectione p. 1. q. arbitrium dari libertatem nullam in pueris, et animalibus etc. to. n. dari moralis libertas sufficiens ad peccatum: Sedunt hi. Et. 7. autem quod elicit puer, ante usum rationis, et libertas, aut amens etc. et habitu aliquando libertate nati, et negant et deliberati, qua non potest ex plenio usu rationis, et adventia illius. Et dicunt negant et libertatem Dei moralem. Et ex ipsis dicitur negatur a hac dicunt, et magis tamen plani in multis Et. Et qui eadem adhuc dum habet quod de Puer, Dei etc. nulla ratio dari libertas. Non cum illa autem non sit liber, minus n. et quod non sit deliberatus, et quod nihil a nostram aversam oppetunt, Mot. et quod cum ea dominetur. Et dicit, quod admissa ratione Mot. Sententia erit dicere, aliquid illi pueri ante usum rationis Deum libertatem habere, et negat quod dicere et; aliquid autem, et tunc et deliberatum in eo quod nati, ut quod liber. Non quia non liber et morali ex actibus plenis usus rationis, et moralis deliberatus non erit: quam tu liber et nati libertate, ad quam sufficiens quod sufficit, et deliberatus erit nati, quia ad hoc quod deliberari, cum sit imperfecta, insufficiens et quod dicit erit, et in pueris etc. non deest.

Dic 2° Voluntas et quae liber quod specificam et aliquid dicitur, an liber sit quod exercitio, aut a sicut puer et liber quod exercitium, non tu quod specificam? Nego 1° ut Suar. in mi de angelis lib. 3. c. 2. n. 9 Negat ad 2am partem quia non potest habere actus et habent quod specificam, quia sit liber, quod exercitium dicit actus non huius fit et audens, quia actus, et nativus quod exercitium, dicit et, et voluntas non potest, unus in actu illi opponi,

ad quod Deus necessitat in exercitio, ut fit in amore Creat. et magis
et gaudeat exercitio, non est ex voluntate libri actus illi amori divino, quia
simpliciter est ex necessitate, quod exercitio, et aliquid actus, cum
quod libertas in actu, quod fieri sine Deo deli et, ut michadet prain
ad duas tres, sic diversis, et constituens in voluntate, et in videa
Omni actus ad gratiam, quia ita aliunde voluntatem, ut pertinent ad bonum
veri et ad bonum, quia de.

Ita ad 2m pen quij affirmatur hoc
et hinc patet ex libertate, quod exercitio mihi ad gratiam, hu
iusmodi et actus quos voluntas libri et bonum in eis, sed ex voluntate
et nequeat et nolle, et bonum et sit capax nolle, et ideo ad h
ir, quod specificatur, quia duos actus eiusdem portulat, et ad libertatem
et exercitio illi actus, qua ita aliunde libri, et pertinent sic et nuna
et et, sed ex voluntate obligat, adhaeriunt simul amorem et bo
num in eis; et solum obligat, ut si actus et bonum habitera et
in actus amoris, et ad idem exercit.

Ita 2o Libertas in actu, sit aliquid illi iucundum. Ita ne
gat in Marg. 1.2. d.38. c.3. et ratio eiusdem potest ex q.1.
a.1. ubidem. et q.20. a.6. Bon. in 2. d.38. q.1. a.1. q.2. Mor. in 1.
d.14. q.2. Allegant et potest esse illi, quia docent, bonitatem et malitiam
ad et diffuam intrinsecae actus boni, et mali. pri 2o quia, quod et iucundum
aliquid ad fit et et, et actus, et minus ad, et iucundum et et libertas, ac
necessaria in actu, fit et et, et actus, in variabis quantum actus, et ad
et actus aliquid iucundum, et aliquid accidentale, et sine destructione eius actus, et
et actus fit, ut aliquid fit et hic Apparet et in ea extrema, fit min. qa
id actus ex natura, quia sine adventitia aliquid, quoad, accidens adventitia
aliquam fit, et et libertas, et et libera, et natura, adest et aliquid in actu,
fit 2a Malitia, et bonitas, ad et aliquid iucundum actus; et nec
libertas, sine et nec bonitas, nec malitia moralis consistunt. Ita
quia valet apparitio rei, ordinis ad, qa actus, et malus actus, qa et
fructus supinorum; subiectus fructus continuum fit, nec bonus malus
actus, et malitia ad et intrinsecus, et iucundum illi actus, et ordinis ter
parum malitia et ea: sed fortuna aliquam actus misericordia
sine adventitia; Deinde quando fit, ex adventitia enim actus continuare
sunt temporis id actus, et 1o ex lassitudine adventitia bonum ad unum
ex accidens bonum mortis, sine aliquo sui mutatione, ex et bonum actus

q̄ bonitas, in mutari poti, ut sit qd aeale actus:

Oppi tm ō. Actus liber, ut potuit n ēē in Deo, sine mutaoē intrinseca eiusdem Dei, q̄ libertas saltem in actu libero Dei ē aliquid ēēale. Unū saltem illius similitudinem fuisse ratione ad liberum formam, de q ōbus scrupulari, qd possit ddēē, ē abēē, sine mutaoē corruptibus. Probatur ūr, qa actus Dei, ē ipse Deus, qui nequeat qd ad ēē abesse. Resp. actū liberū Dei n posse a Deo abēē, sn suam intrinsecā entitatē, sd sm eam prout sumptā, ut ē liberū tale actū, qd manet nānū, ut sit virtus eiusdem Dei, q omnibus mij necaria ē: Entitas vo illius actus, sm tam ad extrinsecā, sm qm ē liber potuisse ab aeterno, ē, aut n ēē in Deo, qa Deus, ut ab aeterno voluit liberē, ex: gr. d. Petri, tendendo ad illā suā actū, ita potuit eam nolle ab aeternitate, tendendo ad illam suam rationem. Dicimus q̄, qd actus liber potuit n ēē in Deo, n ē dicere, q̄ entitas intrinseca illius actus, posset a Deo abēē; hoc n foret impossibile, sd ē dicere qd tūō illius actus ad obtū, q qm illamet entitas actus, dicitur actus liber, potuerit ex tota aeternitate n ēē in Deo. qua actus ē necē, Verumtamen ē ad actus necessarios, q liberi dicuntur, n p̄ nudam entitatem intrinsecam, sd p̄ eandem libere tendē ad obtū, q tūō ita data fuit, ut potuerit n dari, si Deus ex aeternitate decrevisset Petrū n ēdere Deus.

Quaeris 4º Qd libertas in actu, sit aliquid positivum, actui superaddū!

Resp. Negative cū Vasq. Sup. Valentia 1 p. d. 54. c. 6.: Viso ibi, tam de actu libero fieri, qm de actu necessario. Pro hac resolutione convincenda, Ratio positiva, qd (ēē liberū) adderet actui foret entitas eiusdem actus, aut mij aliquid entitatis superaddita. Ambas duntaxat necessitate ē, q̄ Dei, p̄ min. qa entitas actus liberi in Deo ē eadem met Deitas, q necessaria ē, ē, Deus adē, ē abēē p̄ō, ut p̄ō se ipse actus; Entitas actus liberi in hoē, l. angelo, manere ōō p̄ō eā, si supponi/ continuari eandem actū, sine libertate ab hoē, l ab angelo, q̄ bene infertur, qd libertas in actu n sit ead entitas actus, q tamen varietas, nil liberum, nil necessario, Nec ē mij superaddita actui, qa in Deo eo actus liber ē ē abēē potuit ab eo, nihil reale potuit ei superaddi: Nisi hic, qd offenderunt simpliciter dicta. in libertū fieri si ē mij superaddita, qa actus ille, vocari q. liber dicitur, q p̄cedit a voluntate cū advertentiā, ita ut potuerit n operari; qd advertentia cū sit actus illius, nihil addit actui voluntatis, qd sic potuit n operari, existendo ab actu volitis. q̄ n ōfert actui aliquid positivum, imo tolleret qd qd positivū ē in actu, hic volitus necessaret, qd tandem

Potuerit

potuerit non operari volendum, operando volendum, nihil autem, volendo ad-
dit; quod libertas in actu 2°, nihil ponit ad actum, sed addit; sequitur
ergo, ut libertas in actu liberum creato, sit dominium extrinsecum, sumpta
ab entitate actus, sive a parte exercentis, positum ex his rationibus, ut potuit
non operari, et ad eum pertinet dominium, de ratione libertatis actus
voluntatis, et id libertas dicitur, qua actus a voluntate libere exercetur
dicitur.

Ex rebus hactenus quoque facilius manebit solutio
illius ratione, ad difficultatem dictam, ut patenter ex
dictis in infra videbitur, quod sicut sit, libertas Dei creatrix. Et an
dicat aliquam perfectionem intrinsecam, in ipso Deo posita ab ea, et abs-
que ad rem dicendam, de actu sui ipsius libertas. cap. 1.
q. 19. a. 2. S. Th. dicta sive, dicunt velle liberum Dei, id perfectionem
in ipso Deo intrinsecam, et talem, libertatem dicit, quod non repugnat
absurdum, quod talis perfectio posita in Deo ab, et non ab, et
circumscribit a parte libertas Dei, et potuit haec, et illa, non esse in
Deo, et Deus non dicuntur facere talem rem, de qua nec omnium li-
bertatem, quae ipse ex se, aut potuerit non esse.

Haec tamen non omnino non admittenda, quod pro 1°,
quia, si solum libertas Dei addunt ipsi Deo aliquam per-
fectionem realem, haec perfectio posset ipsa esse Dei; Nullatenus per-
fectio Dei in Deo, quia esse Dei, non sit, et esse omnino manet, nec potest
a Deo abire, quia perfectio illa, quam addunt liber actus
Dei, dicunt voluntas. Et perfectio illa, est perfectio actus liberi,
mystica, libertatis. Et contributio, ad mysticam, libertatem. Et ubi perfectio
Dei, in actu 2°, id perfectio simplicitatis dicit, Deus illegitimus
dicunt in Deo id; quia id illa actus libertatis, Deo addunt aliquam perfec-
tionem realem, haec posset simplex simplicem, cum non dicat Deus, mai, nec
Deus in actu 2°, et libertatis, sit perfectio simplicitatis simplicem,
et non actus mysticae, et libertatis, et in ipsum id dicit actus libertatis
non posset abire a Deo. Et si actus liber addunt aliquid divine
voluntati, deguenet ab illa aperte; saltem modum, quia illa perfectio
libertatis, dicitur a Deo recte addit. Et additio non fit, nisi quia
fit, sine actus non addunt, ab illa non addit. Si id hoc admitta-
to, simplicitatem Dei tuerentur, eam nam excludunt illa additio

apte ni; Quia voluntas Divina fuerit ni hac opione vel ea dei ac-
tuari, quod aliquidve ni ente divino, id est absurdum, nam id vel dependet
Deum aliq; id Deus modaliq; ini eam, et efficiat, ut fiat ni omnibus
mij. Hoc aut angit, aut vim libertatis ni stia divina libera.

Aliq; mi ignorant aliq; liberam Divina, et sua libertas
adversari. Dicunt quia actus sua libera Dei, aut ne-
cessaria libera libera, adhuc sup. sciam mariam, aut sup. actus
omnium voluntatis Dei, aliqd reale virtute tu actus, quod si addat
aliqd reale, bene intelligit, imo Deus constituat quod illos actus fi-
bere voluntas; et in illud ni aliquam mi vitio, Quietat hic mij ob-
dumi indecentia opiij. Quia ni placet hic mij dicendi, qua
fieri ni fiat, ut aliqua dicas absolute, ni aliquam apte ni, et
mid entet, ni entitate alia, Nec ni fiat entitate ista, ni entitate
entia, aut entitate et, in loco, ni intentibus relinquij quibus, aliis
vivi alij. Un ni fiat entitate actus naturae Dei, dei sua
sua voluntas, ex apte ni entiet actus liber, quod ab illo ab
natio solu quod rem aliqd. 2° Si actus liber Deo addat ali-
quid ipsi intrinseca, in ille actus actuatur, et ni potuerit esse in
Deo, ni ex liber, id sequet, quod aliqd posit ni esse, quod esse ut
Deus, Nam quod id in Deo intrinseca, deus id; Hoc aut ab-
surdum: Sequet et, quod actus liber, quod de facto id in Deo, et
id Deus esset aliqd, absolutum loquendo posit ni esse, quia tuta ni id tu mij
dicendi, ni fiat actus entiis explicant, et notij ni sentiat.

Aliq; tamen dicunt, actum liberum sua, et voluntas id-
Sine actus naturae, sua, et voluntas divina entia rei id
aliquid ut id, quod Deus velit liberum, et significat quod sciam liberam. Ha
sunt, et mij dicendi id est aperta falsitas, quia sua libera Dei, Quia-
dum libera voluntas, et actus apte ni entitatis in Deo, ex illius aliqui de
illij cogitat, quia si nihil ni, id eiusmi actus naturae si, Deum in-
tia rei apte ni, et id dicunt actus, quod id contingentia absurdum:
Hoc id id tollit, quia ni illi actus sua, et voluntas libera
si notij fuerit aliquid entitatis rei, id stra sua, et voluntas, quod
id in actus Divina rum Dominus id dicat, quia nim rei consipiunt
ordinis tali actus id ea stra, Quantum id hic mij rei, iam
actus supponit, id si de intrinseca rei sua libera, aut voluntas
libera Dei posita.

Certum est actus liberos suae Dei, aut voluntati, non dicere
se efficacem intrinsecam Dei, et posse in ipso Deo
dari, cum ipsa est, non addere actui naturae aliquid ex rei,
ita docet D. Th. ad 1am Prim. q. 29. a. 1. Mol. lib. 4. c. 2.
Lugo d. 90. c. 1. n. 2. Suar. in Thet. d. 30. s. 9. n. 4. Rebmub. cp.
9. citata, d. 54. c. 2. n. 3. Ubi plures citat. Et ea affirmat, et
sit actus liber suae, et voluntati Divinae, et vade affirmat, Deo
Creante, et alia etiam omnia operente.

Dico 1o Deus, ut sit, et sui Principium aliquem sui
esse liberum, ita ut spontaneus libere velit. Nec de
hac re fideliter aliqui dubitabit. Dico 2o, Deum velle
Deum, et eam cognoscere atque vocat sua voluntate, et sua, et sit
ea hi actus sit vitae, et ni bonus, ne dum in Deo, et non eorum
mereat Deus et aliqui actus fructibus. Dico 3o, Actus suae
liberae Dei, et sicut actus voluntatis liberi Dei, non sunt Divina
nude simpla, sine aliqua extrinseca connotatione, et manifestae, ea
et facta divina mode simpla, erit varia, et non ita se habet actus
liberi, tam sua, quam voluntatis Divina, et eternum in aeternitate
non sit, et nisi nuda ea Dei, sine aliqua extrinseca connotatione.
Dico 4o, Actus suae liberae Dei intrinsece sumptum medium vocat
effectorum illustrium Dei mente, extrinsece vi, constat vitam et
Omnipotentia, ad et Bonitatem, ad et Sanctitatem, et Libertatem, non simpla
et non hae omnia. Ubi actus liberae voluntatis, intrinsece mediat
dit efficacia voluntatis magna Dei, extrinsece vi divina, et constat,
Libertatem et ita amare, ut potuerit non amare, et ita velit extra, ut
posset nolle, Deus tamen dicitur actus liberi Dei, sunt sua, sine
voluntatis. Prior pars huius dicti, eorum Deus, et sine actus sit
sua, et voluntatis, et liberae, et vitae, et immanentes actus Dei actus,
et nihil est intrinsece includere, aliter effectorum naturam ut
Dei, et non hi actus, sunt intrinseci, et includere, naturae
sint, ut liberi cognoscant, sunt debent, et ita transeant ad extra
extrinsece, ut possint non transire, et sic vel non sint liberi,
et non non in Deo, ex tota aeternitate.

Omnes et actus divini simplicitatis esse alio vocat nomen
nato, sicut et, ut sunt diminuit intrinsece, sicut

Deus oia, q multa, et nobis ea q n expedit, ea maio, et liberè, prout sibi
hoc, aut illud expedire. Et declarat nobis mira, dicit Deus
infinitus in rei appetitu (quippe alias infinitus in rei illius,
dicit, qd ad rem appetiti pertinet) et infinitus in rei appetitu,
qe infinitus, et mira dicit, et ipse ultimus; quippe cum Deus
ordinet quod maius est, ad attingendum bonum nobile, et nobile
maius, ait liberè, sicut capacitem boni, qd attingit. Eg. in eo
actu, dat qdd maius est, ut Deus de maio dicat, ita nos do-
ba ista diuersa liberè, alij ut gloria, alia, et mia.

Ipsorum 2°. Dari potest in voluntate angelica, et hu-
mana actus, q n sit circa bonum suum ultimum desiderio
quem potest habere, et q n sit nobis et nobis, rium obsoni in q tum
dit, qd plenè respicit, ut actus Dei, Deo n spiratur bonum ultimum desiderio
quem potest en bona aeternitate. Ipsi ait et rium in illau libero sico,
et pertinent artis, nemo cogitat ultimum desiderio, qm potest voluntas
angelica, et humana, dicit hic actus sit sui simplicitate. Et libertas sui
sit maior potestas, id ad eligendum, et eligendum actus, sed ita sit
sicut in libertate libertatis, qa n est sui impedij, et actus punitij,
et minuentis mo constituit Deum, voluntate in aliquo signo
dicij, hoc dicit, Eg. Et Deum Christianorum caput, et ita et sig-
no nullum dicam, sic et in eo signo circa, dicit ultimum desiderio
qm potest, et libertas Dei sit maior actualis, et ille actus qn sit eminen-
tissima perfectio sine sui mutatione, potest libere velle et nolle
quia Deo placidum fuerit. Filiquo mo hoc explicari potest in actu,
et in sua tota et maiorem et in potestate, et ut n aliud velit
nisi potest enim tui, ita actus dicitur, et en aeternitate. Sit ita
ly in Deo, n illi circa eum ultimum finem qm potest, in
signo rei, in q in Deo n est rei actus liber, q in Deo, in alij dicit
dari, et magis, et pertinet qa in eo signo, quinq dicit intrinse-
ce ne actus, n dari ea libertas Dei, et convenitate eius,
sed q rei eius illius actus, liberum est ab illa.

Ipsorum 2°. Denotatio libri dicit qe Deus q sua supra
Obiqua, vult eius. Et hoc denotatio n sumitur, et
aliqua pa, sua ipsi pa, maior in Deo, nam tunc talis est
denotatio, ipsi pa, a q sumeretur, et actus Dei, q est pa, sua ipsi

fuit, ab illa sumit a natura, qua talis est demonstrata, et dicunda a
a divina traditia, qua demum liberi, gaudeat in Deo, ex aliquo
ente, et sua ratione, quia non sit natura. Sed cum demonstrum liberi,
sumi ab actu intrinseco Dei, Nec est ei natura, quam actus
Dei, quod liberum, non a divina entitate actus, sed a entitate actus, cum
innotuit sua, et in libera tui ad illam, sua quia ratione, actus Dei
non a natura in Deo, in qua suam eminente perfectorum, includat infinitam perfectionem appetitus liberi, potius ei voluntas, aut
nolitio Dei.

Appetitus 3°. Prius intelligitur actus liberi, quam Deus velit
Dei ante entitate, quin intelligat Petrus, qua actus liberi Dei,
a divina talis, et non ad Petrum, et et innotuum ad ortum. Sed
sed, qua actus liberi Dei, a ea entitate Petri gaudeat, a regula sit,
qua in Petrus sorte illum actus intelligit futurum, et illo actus sor-
tenior, quam sortis, ad actus et ordinem ad Petrum, dicit liberum,
sicut Petrus non dum a. Sed Petrus, et ipsum eum in suum suo-
rum, 1° ordo et effectus a illius actus Dei, et in hoc sui, a sor-
tenior illo actus liberum Dei: 2° quia ortus a, et in hoc sui, non potest
intelligi actus Dei, sine sua, qua non potest intelligi sine suo ortu. c.
Petrus, a ut terminus, non sit quia illum actus, quia potest intelligi
ut ortus ad ad actus sicut, ut illud faciat ortum.

Ordo 5.° ut ad prius enumerata libertas sua, et Jacobi.

Sed cum Suar. in mi de gra plag. 1. c. 2. n. 7. libertatem
sua inerent 2°, in ordine ad phrasis actus eligendi voluntatis, et illis mate-
tibus extendi ad alia externa, et ad opta, quod sit, qua voluntas sua sit li-
bertatem, et ipsum eliciendos actus volitionis, et nolitionis vetat alios si ad eos
suspendendos, aut ante gia eliciendi, aut postea in eliciti suae, Deinde
voluntas mea ante suo actu attingit opta, imperata aliqua externa phasis
sorum, qua prius inerent libertatem in actu 2°, in reali phasis actu
tuum, aut in suspensione consulendi, et 2 actu in aliquo externis, et opta.
Igitur inerent libertas sua, Jacobi ad oppo oia mo se sit, nu
aliquo mo inerent, in phasis actuum, sed inerent primo ut
actus externus, et opta, ex qua Deus sanc eum eligit, et non aliam,
hoc opta alteri potest, et non aliud. Sed huius diversitatis et
qua in Deo repugnat phasis actuum apte vi, cum in eo deficia

[illegible] ut [illegible] ut voluntas Divina libera sit, ad [illegible] in
a plures actus [illegible] rem dat, ut [illegible]
repugnare in Deo, cum in suo vi dependentia ab intellectu, [illegible]
mi actus, ut [illegible] spiritus quoq.

Quaeres 6.to Ut voluntas, [illegible] aliquid, posit semper velle
libere de nouo, in hac, aut illa distincta temporis. Ge
libertas sua, ita affirmant [illegible] ceteris, ga libertas sua, si ha angelica sit,
si Divina, [illegible] ab, [illegible] posit mutari [illegible] nouis actus, ga po-
tius [illegible] imperfectio mea sua, [illegible] ab mi voluntas, ita posse
libere mutari, ut de nouo velit, aut nolit, in dominio sui actus,
[illegible] sic me iniuriam, [illegible] ut mutari, cum detrahit ad vnum mutat. De
libertate [illegible] oppinio affirmando cum Scot. in Sent. d. 39. q. 16. n.
32. Arrub. 1. d. 8. q. 1. q. 2. d. 61. c. 2. et [illegible]; Ponere videlicet Deum
aliquid in tempore velle de nouo. Fundatur, ga libertas Divina im-
mutabilis, ab ea imperfectione, ut sit perfectio simplex simplicis, et mu-
tatio, omnis libera et imperfectio; ga [illegible] libertas in Deo, ut a multis
et imperfectione [illegible] sit, omnis, et sed ea debet, et [illegible] ut
tendat, nimirum, exercebit in aeternitate ipsa, in ea Deus libera voluit
aut noluit [illegible]; [illegible] in signo aliquo [illegible], potuit nolle, et vo-
luit aut velle, et noluit [illegible]: et in eo actu ex aeternitate [illegible], am-
ga Deus postea [illegible] et [illegible] aeternitatis, ga
in se nulla [illegible] mutabilitas, imo maxima immutabilitas, et
constantia Dei, in operando. De ma Suijus quoq. plura [illegible] leg.
[illegible] Nobis expendimus, et si Deus velit aliquid de nouo mutan-
do [illegible]

Haud difficulter, ut extimo, colligere id possumus,
aliquas [illegible] inter libertatem Divinam, et humanam; et
aliquot differentias. Convenit et libertas ea, qua [illegible] ga ut ait
[illegible] in se, ad hoc, ut velit, et nolit [illegible], abstrahendo se, ad vo-
luntatem, aut nolitionem illius, ita libertas Divina, et potest, et [illegible]
[illegible], ad voluntatem, aut nolitionem [illegible]. 2.o [illegible] ga ut libertas [illegible]
in [illegible] ad [illegible] actus voluntatis [illegible], ita nec Divina actus voluntatis Dei
3.o [illegible] ga ut libertas [illegible] participat, in libertatem [illegible], et
[illegible], ita et Divina, [illegible] participationem [illegible], ut [illegible] [illegible]
aperiam. 4.o [illegible] ga ut libertas [illegible] in voluntatis actu, et